

In opdracht van:
Gemeente Groningen

Opmaak
5.1.2e

5.1.2e

en

5.1.2e

Opvang aan de Eemsgolaan 7

Uitwerking eerste fase risicoanalyse voor de noodopvanglocatie in Hoogkerk

© 2024, Bureau Beke

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteurs.

No part of this publication may be reproduced in any form by print, photo print or other means without written permission from the authors.

1 Inleiding

In juni 2024 werd bekend dat het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) aan de Eemsgolaan 7, langs de A7, een noodopvanglocatie voor asielzoekers wil openen. Het gaat om een kantoorpand dat momenteel niet gebruikt wordt. Het COA is voornemens om in deze noodopvang tweehonderd tot driehonderd asielzoekers te huisvesten. Nog onbekend is wat de samenstelling gaat zijn van doelgroep die geplaatst zal worden. Op de website van de gemeente Groningen staat: *'Het COA probeert altijd een mix van gezinnen, alleengaanden (dit zijn alleenstaanden of alleenreizenden) en stellen te vormen. Zij zijn daarbij afhankelijk van de instroom. Het COA kijkt nu of ze het gebouw geschikt kunnen maken voor meerdere doelgroepen, zodat er niet enkel alleengaande mannelijke bewoners kunnen verblijven op de locatie. Dit vraagt namelijk een andere indeling en inrichting van de bestaande ruimtes.'*

Op 10 juni 2024 is er een bijeenkomst geweest om de buurt te informeren over de plannen (waarbij burgers vanuit De Kring, De Buitenhof, de ondernemers en de wijkraad aansloten). Na dit overleg is er door het college besloten om het reguliere vergunningsproces voor de noodopvang te doorlopen. Dit is de fase waar de gemeente zich momenteel nog in bevindt. Het gaat hierbij om het vergunningsproces voor een éénjarige noodopvang. Onderdeel van de vergunningsvoorwaarden is het opstellen van een dynamisch veiligheidsplan; de gemeente maakt hierin afspraken met bijvoorbeeld de politie en het COA over veiligheidsmaatregelen.

1.1 Verzoek aan Bureau Beke om een risicoanalyse

Aan Bureau Beke is gevraagd om een risicoanalyse uit te voeren, om inzicht te verschaffen over de risico's voor leefbaarheid en veiligheid in de omgeving en om oplossingsrichtingen tegen deze risico's aan te dragen. Deze risicoanalyse van Bureau Beke zal onder het dynamisch veiligheidsplan gaan vallen.

Na het gebruik van de locatie als noodopvang bestaat de intentie om na ongeveer een jaar een asielzoekerscentrum (azc) voor langere tijd in te richten. De vestiging van het azc valt overigens buiten de risicoanalyse van Bureau Beke.

1.2 Risicoanalyse in twee fases

Voor het inschatten van opvanggerelateerde risico's heeft de gemeente Groningen aan Bureau Beke gevraagd om de risicoanalyse in twee fases in te delen. De reden hiervan is om in de eerste fase in ieder geval binnen de vergunningsprocedure de fysieke veiligheidsrisico's direct rondom het terrein van de voorziene noodopvang mee te nemen. Deze eerste fase van de risicoanalyse heeft alleen betrekking op fysieke veiligheidsrisico's waarvan Bureau Beke aanneemt dat hier maatregelen tegen dienen te worden genomen voordat de asielzoekers geplaatst worden. In de tweede fase van de risicoanalyse zal naar meer risicoaspecten gekeken worden, bijvoorbeeld looproutes, fysieke risico's die verder van de voorziene locatie af liggen en inzet van beheerspartners.

Belangrijk om te vermelden is dat deze risicoanalyse betrekking heeft op de locatie Eemsgolaan 7 voor de vestiging van maximaal driehonderd asielzoekers in de noodopvanglocatie; een oordeel over risico's in het geval sprake is van minder of meer mensen, of sprake van een andere locatie blijft hier buiten beschouwing. Eventuele grotere aantallen of een andere locatie vereist mogelijk een hernieuwde risicoanalyse.

1.3 Onderzoeksvragen

Voor de eerste fase van de risicoanalyse rondom de plaatsing van maximaal driehonderd asielzoekers worden door Bureau Beke de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

1. Tot welke aannemelijke en urgente fysieke veiligheidsrisico's in de directe omgeving zal de vestiging van de noodopvanglocatie aan de Eemsgolaan 7 in Groningen leiden?
2. Welke oplossingsrichtingen kunnen hierbij in de directe omgeving van de Eemsgolaan 7 worden ingezet om de risico's te beheersen?

1.4 Inhoud van het rapport

In het volgende hoofdstuk komen de uitgevoerde onderzoeksactiviteiten aan bod. De risicoanalyse resulteert in een overzicht van beschreven en benoemde fysieke veiligheidsrisico's in de directe omgeving van de Eemsgolaan 7, oplossingsrichtingen en een doorkijk naar de volledige risicoanalyse die later wordt opgeleverd.

2 Methodiek

De kern van deze eerste fase in de risicoanalyse is om een eerste, nog zeker niet volledige blik te geven op de directe omgeving van de voorgenomen locatie. Dit op uitdrukkelijke wens van de gemeente. Omdat de voor een volledige risicoanalyse essentiële onderzoeksactiviteiten nog niet allemaal uitgevoerd zijn, richt onderhavige risicoanalyse zich op de meest urgente fysieke risico's in de directe omgeving van de Eemsgolaan 7 en op de daaraan gekoppelde fysieke oplossingsrichtingen die wij op voorhand noodzakelijk achten. Hiermee bedoelen wij risico's die ontstaan door de indeling van de fysieke ruimte rondom de opvang.

Via een schouw op 12 september 2024 hebben we in het kader van de eerste fase van de risicoanalyse informatie opgehaald over de meest urgente fysieke risico's in de directe omgeving. In een schouw wordt samen met omwonenden de situatie bekeken en kunnen zij aandachtspunten over het rond de voorgenomen noodopvang liggende gebied aandragen. Drie onderzoekers van Bureau Beke hebben van 15:00 tot 19:30, met in totaal zeven omwonenden, de omgeving rondom de opvang verkend. Bij deze schouw waren ook een wijkagent en een jongerenwerker aanwezig, om samen met hen ook de huidige situatie te duiden. Met de aanwezigen is gesproken over aandachtspunten en mogelijke fysieke oplossingen in de directe omgeving van de voorziene noodopvang. Deze worden in de volgende hoofdstukken besproken.

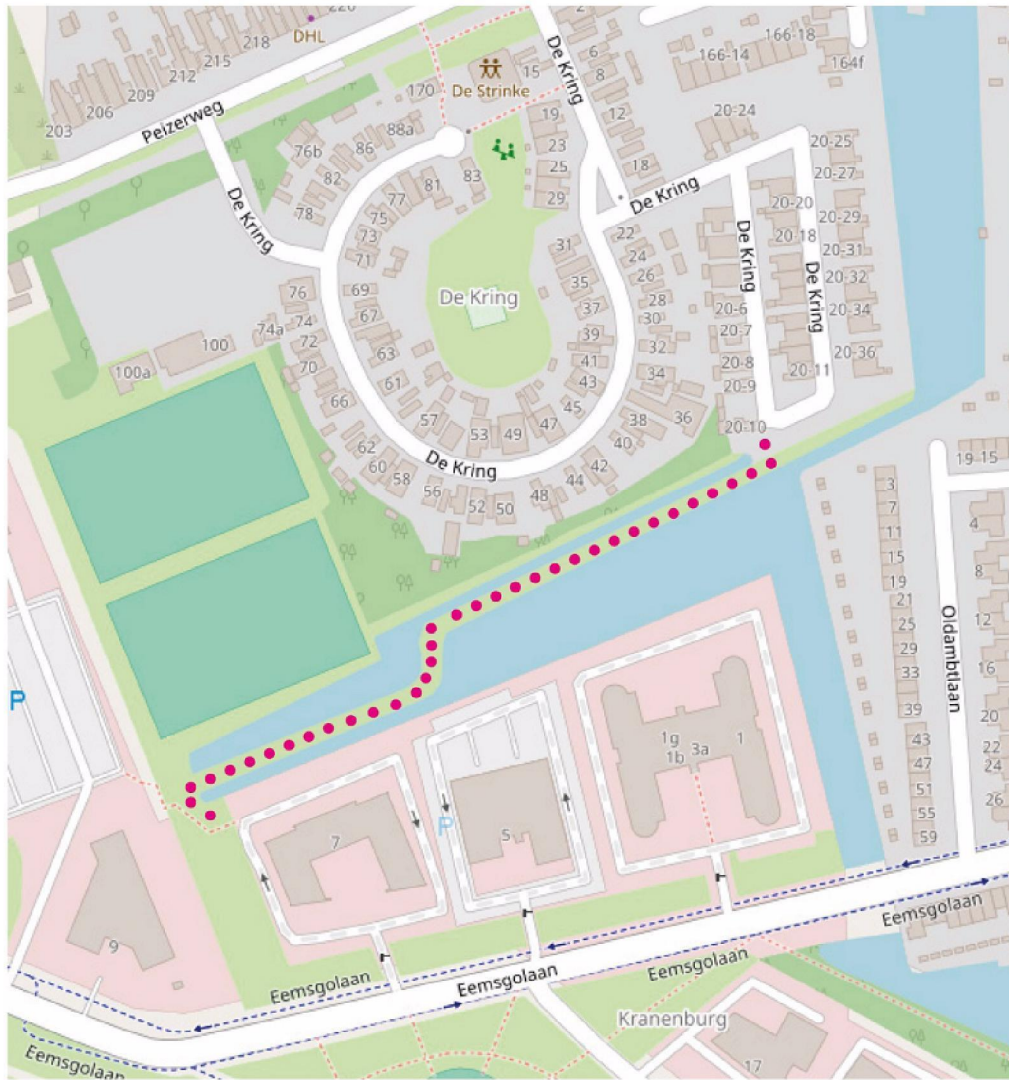
3 Risico's

De schouw heeft geleid tot het identificeren van twee fysieke risico's die naar de mening van Bureau Beke op voorhand oplossingsrichtingen behoeven. Deze hebben betrekking op twee faciliteiten die direct aan de achterkant van de opvanglocatie grenzen. Het gaat om G-voetbalclub Kids United en woonwagenkamp De Kring. Meerdere omwonenden geven aan zorgen te hebben over deze locaties bij de komst van de noodopvang.

Kids United is een G-voetbalclub voor kinderen met zeer uiteenlopende beperkingen. Deze kinderen hebben een sterke behoefte aan een vaste structuur en zouden ernstig overstuurd kunnen raken van onverwachte veranderingen. Omwonenden en de oprichters van Kids United vrezen dat er conflicten zullen ontstaan met asielzoekers die ongewenst en zonder toestemming gebruik maken van de voetbalvelden. Hierbij kan het welbevinden van de kinderen volgens omwonenden en oprichters verstoord worden, doordat zij ontregeld kunnen raken van vreemden op het terrein. Als deze conflicten leiden tot verstoringen van trainingen of wedstrijden, bijvoorbeeld door een luidruchtige woordenwisseling, bestaat de angst dat sommige kinderen niet meer willen komen sporten. Momenteel is het terrein met hekken omsloten, maar de toegangspoort is, ook door de nieuwbouw van Kids United, niet teruggeplaatst en staat nu dus permanent open. Naar onze mening is het van belang om de veiligheid en rust op dit terrein voor de gebruikers te waarborgen en zijn hier aanvullende maatregelen voor nodig.

Woonwagenkamp De Kring is een woonwijk aan de Peizerweg, grenzend aan de achterkant van de voorgenomen noodopvang. Uit gesprekken met de omwonenden komt naar voren dat de vrees bestaat dat asielzoekers het woonwagenkamp ongezien en zonder toestemming zullen betreden. Een pad, liggend tussen twee sloten, achter de noodopvang leidt namelijk direct naar een onoverzichtelijke ingang De Kring op. Dit pad is uitgetekend op kaart 3.1. Vanwege een grote sociale controle op het kamp zijn deuren momenteel niet op slot en staan veel spullen onbewaakt buiten. Omwonenden vrezen daarom onder andere voor diefstal op het woonwagenkamp. Om overlast en ongewenste confrontaties te voorkomen tussen omwonenden en asielzoekers achten wij het daarom wenselijk om hier aandacht voor te hebben.

Kaart 3.1: Looproute van de noodopvang naar woonwagenkamp De Kring.

● ● ● Looproute

4 Oplossingsrichtingen

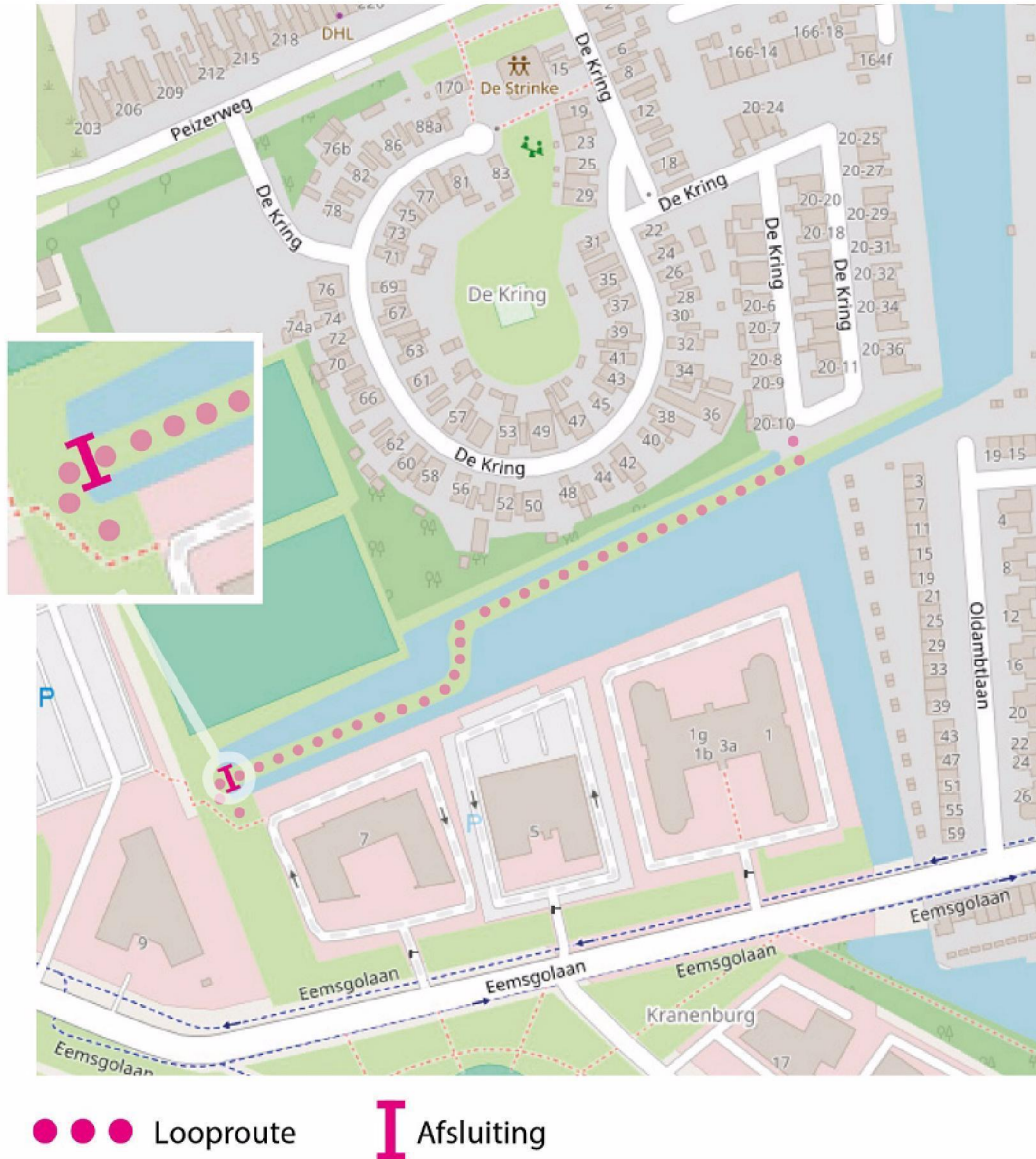
Voor de twee genoemde risico's zullen in dit hoofdstuk enkele concrete oplossingsrichtingen worden aangedragen. Het betreft fysieke oplossingsrichtingen die wij minimaal noodzakelijk achten voor de noodopvang start. Deze oplossingsrichtingen zijn tijdens de schouw ook aan omwonenden voorgelegd. Deze omwonenden stonden niet afwijzend tegen deze oplossingsrichtingen.

Allereerst achten we het noodzakelijk dat de ingang naar de voetbalvelden van Kids United aan de kant van het noodopvang wordt afgesloten. Er is hier al een toegangspoort aanwezig, maar deze is momenteel gedemonteerd vanwege de nieuwbouw van Kids United. In samenspraak met omwonenden en de oprichters van Kids United achten we twee maatregelen rondom deze poort noodzakelijk: a) de poort en het daaraan gekoppelde hek zullen moeten worden teruggeplaatst en b) er zal een slot met toegangscode op het hek geplaatst moeten worden, zodat alleen (leden/cliënten van) Kids United én voetbalvereniging PKC'83 hier toegang toe hebben.¹ Het is overigens wel zaak om hierover overleg te voeren met de eigenaren van Kids United en het bestuur van PKC'83. Indien zij beiden instemmen met de oplossingen is het vervolgens zaak om cliënten van Kids United en de sleutelfiguren binnen PKC'83 op de hoogte te brengen van deze code om toegang te kunnen blijven houden tot de voetbalclub/Kids United. Voor derden zal deze code onbekend blijven waardoor dit terrein niet betreden kan worden.

We achten het tevens noodzakelijk dat het pad dat direct leidt naar een onoverzichtelijke ingang van het woonwagenkamp De Kring wordt afgezet met een hek, zodat derden dit pad niet meer kunnen betreden vanaf de zijde van de opvanglocatie. Het hek zal zo moeten worden geplaatst dat bewoners van het woonwagenkamp wel toegang behouden tot het pad waar zij eventueel honden uit kunnen laten; ook hierover is overleg met een vertegenwoordiging van bewoners van De Kring aanbevelenswaardig. Als dit noodzakelijk is (bijvoorbeeld voor snoeiwerkzaamheden of ander onderhoud), zal gekozen moeten worden voor een hek met een bepaalde vorm van afsluitbare toegang daarin. Op kaart 4.1 is de exacte locatie van dit hek aangegeven.

1. Volgens de omwonenden en de eigenaren van Kids United wordt deze toegang door de voetbalvereniging niet als hoofdingang, maar als achteringang gebruikt.

Kaart 4.1: Voorgestelde locatieafsluiting.

5 Doorkijk naar de tweede fase van de risicoanalyse

Zoals aangegeven is er in onderhavige risicoanalyse sprake van een 'een eerste fase in de risicoanalyse'. In deze risicoanalyse is enkel gefocust op de meest aannemelijke en urgente fysieke risico's in de directe omgeving van de Eemsgolaan 7. In de tweede fase van de risicoanalyse zal een breder scala aan risico's worden opgetekend en gewogen omtrent de leefbaarheid (schoon en heel) en de veiligheid in en om de opvanglocatie. In deze nog uit te voeren fase van de risicoanalyse wordt bijvoorbeeld gekeken naar looproutes, fysieke risico's die verder van de voorziene locatie af liggen en inzet van beheerspartners.

Voor de tweede fase van de risicoanalyse dienen essentiële onderzoeksactiviteiten nog te worden uitgevoerd. Denk hierbij aan gesprekken met omwonenden en professionals, het verspreiden van een vragenlijst en het duiden van eventueel relevante documenten. Om deze onderzoeksactiviteiten te kunnen uitvoeren is het belangrijk dat Bureau Beke inzicht krijgt in de exacte doelgroep die gevestigd wordt, de geografische reikwijdte van de survey, de te benaderen professionals en de te benaderen burgers. Wanneer deze zaken **5.1.2e** zijn, kan Bureau Beke een volledige inventarisatie van en weging uitvoeren op de bestaande risico's omtrent de komst van de noodopvang, met bijbehorende oplossingsrichtingen.

Algemene visie van Bureau Beke op een risicoanalyse

Een risicoanalyse heeft betrekking op het inventariseren van risico's omtrent leefbaarheid en veiligheid in de omgeving van een opvanglocatie. Daar waar het ook in relatie staat tot de openbare ruimte, worden ook risicoaspecten meegenomen die zich op het terrein van de opvanglocatie voordoen.

Om kwalitatief goed en tegelijkertijd ook onafhankelijk onderzoek te doen, is het volgens Bureau Beke van belang dat alle betrokkenen zoveel mogelijk worden meegenomen in het onderzoek. Onder 'betrokkenen' verstaan we niet alleen omwonenden, maar ook partners als de politie, het COA en beleidsmedewerkers van de gemeente. En onder 'omwonenden' verstaan wij dan burgers en ondernemers die voldoende zicht hebben op de situatie rondom de toekomstige opvang.

Het cruciale onafhankelijke element van het onderzoek komt dan van Bureau Beke zelf. Op basis van de input van alle partijen bepaalt het onderzoeksbureau welk wegingsniveau aan door alle betrokkenen genoemde risico's van een opvang van asielzoekers gegeven wordt. En welke risico's nog voor de vestiging moeten worden afgedekt door middel van gesuggereerde oplossingsrichtingen.